

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА

Методичні вказівки

до самостійного вивчення дисципліни,
практичних занять і виконання контрольних робіт, тести

з курсу

«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

*(для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання
за напрямом підготовки б.030601 «Менеджмент»)*

ХАРКІВ
ХНАМГ
2010

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни, практичних занять і виконання контрольних робіт, тести з курсу «Культурологія» (для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: М. С. Лисенко. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 52 с.

Укладач: М. С. Лисенко

Рецензент: к.і.н., доцент О. Л. Рябченко

Рекомендовано кафедрою історії та культурології,
протокол № 2 від «14» вересня 2010 р.

Передмова

Навчальний курс «Культурологія» дає можливість системно оглянути культурні надбання світу й діяльності людства. Культурологія сприяє формуванню об'єктивних знань щодо закономірностей становлення, функціонування культури у всій її багатовимірності. Це дає можливість осягнути цілісну картину світу, уявити собі унікальність людської цивілізації, неповторність національних культур.

В основі культурологічних досліджень є система знань. Основні з них:

- вивчати моделі культурологічних досліджень;
- аналізувати системи культурологічних феноменів різних регіонів;
- уміти виявляти розбіжності (спільне – відмінне) в культурах окремих суб'єктів (країн) і регіонів;
- досліджувати впливи різних культур одна на одну.

Мета: формування знань про сутність культури як форми людської діяльності, її різновиди та історико-типологічні ознаки, роль у формуванні особистості й розвитку суспільства.

Предмет: культура як система потенційних і актуальних цінностей, її зміст і функціонально-рольове призначення в системі суспільних відносин.

Календарно-тематичний план
МГКТС, МОМГ, МОМС, МБО, МОПЕК, ЛОГ

№ з/п	Теми курсу	Денне навчання			Заочне навчання		
		лекції	семін. занят.	самоств. робота	лекції	семін. занят.	самоств. робота
1.	Культурологія як наука	2	2	10	2	-	10
2.	Генеза культури	4	2	10	2	-	20
3.	Культура й цивілізація.	2	2	10	-	-	10
4.	Антична культура	2	2	10	2	-	10
5.	Історична типологія культури	4	4	12	2	-	20
6.	Українська культура	2		10	-	-	10
7.	Сучасна культура	2	4	10	-	-	20
Усього 108		18	18	72	8	-	100

Основними формами вивчення курсу є лекції, практичні заняття й самостійна робота. Вони допомагають засвоїти програму предмету, а також поглибити, закріпити й творчо осмислити одержані знання.

Програма курсу «Культурологія»

Тема 1. *Культурологія як наука*

Культура як соціальне явище. Поняття культура та його типи. Методологія вивчення культурних явищ. Типологічні ознаки в контексті еволюції культурного процесу й культурно-історичних зв'язків. Культурологія як наука. Сучасні культурологічні теорії.

Тема 2. *Генеza культури*

Передумови й загальні фактори виникнення культури. Первісна культура. Загальні риси цивілізацій Давнього Сходу. Культура Давнього Єгипту. Культура Давньої Месопотамії. Культура Давнього Ірану. Культура Давнього Китаю. Культура Давньої Індії.

Тема 3. *Культура й цивілізація.*

Співвідношення понять культура й цивілізація. Лінійна теорія розвитку цивілізації. Локально-цивілізаційний підхід. Географічна теорія розвитку цивілізації. Етнічна й світова культура.

Тема 4. *Антична культура.*

Періодизація Античної культури. Культура Давньої Греції. Елліністична культура. Культура Давнього Риму.

Тема 5. *Історична типологія культури.*

Характеристика основних періодів культурного розвитку країн Європи та близького сходу. Візантійська культура. Середньовічна мусульманська (арабська) культура. Католицька середньовічна культура Західної Європи. Вплив Реформації на розвиток культури в Європі. Італійське Відродження. «Північне» Відродження. Культура Європи Нового часу.

Тема 6. Українська культура.

Історичні етапи розвитку української культури. Загальна характеристика української культури, українського ідеалу. Культура Київської Русі й Галицько-Волинського князівства. Культура України героїчного періоду. Відродження української культури. Сучасна українська культура.

Тема 7. Сучасна культура.

Загальні риси сучасної культури. Сучасна матеріальна й духовна культура. Мистецтво (модернізм). Масова й елітарна культура.

**Розподіл часу за модулями й форми навчальної роботи студента
для денного навчання**

Модулі (семестри) й змістові модулі	Усього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	3/108	18	18	–	72
З.М.1.1	1,5/54	9	9	–	36
З.М.1.2	1,5/54	9	9	–	36

Методичні вказівки з підготовки до семінарських занять.

Участь у семінарських заняттях має бути спрямована не просто на набуття певної суми знань, а головним чином на вироблення вміння й навичок за допомогою отриманих знань самостійно розбиратися в складних процесах культурного розвитку. Одним з ефективних засобів активізації студентів на семінарських заняттях є проблемне навчання, що сприяє розвитку творчої думки й процесу пізнання.

Семінарські заняття можуть набувати різних організаційних форм: «круглий стіл», ділова гра, диспут, конкурс на кращі знання навчального матеріалу, підготовка доповідей. В їх основі – поглиблення якісної підготовки, підвищення ефективності семінару, вироблення вміння відстоювати власні переконання, вести творчу дискусію.

Семінар (лат.) означає «розсадник», а в буквальному розумінні – поширення знань шляхом усних виступів і обговорень. Найбільш поширена форма семінару – розгорнута бесіда. Вона вимагає знання фактичного матеріалу, вміння аргументовано викласти свої знання в усній формі. При підготовці до семінарського заняття треба керуватися такими рекомендаціями:

- Докладно ознайомтесь з темою й планом семінарського заняття, кожним з винесених на розгляд питань.
- Замовте в бібліотеці відповідні рекомендовані джерела й літературу, насамперед обов'язкову.
- Прочитайте джерела й основну літературу до кожного з питань семінару, намагаючись осмислити прочитане.
- Законспекуйте необхідний матеріал, випишіть цитати.
- Складіть план і текст свого виступу на семінарському занятті з кожного питання.

Плани семінарських занять

Тема 1. Культурологія як наука

1. Поняття «культура», типи культур.
2. Загальна характеристика культурології як науки.
3. Історія розвитку культурології.
4. Сучасні культурологічні теорії.

Список літератури

1. Гуревич П.С. Культурологія. Уч. пос. – М.: Гардарики, 2009. – 280 с.
2. Культурологія. XX век: Антологія. – М.: Логос, 2004. – 756 с.
3. Культурологія. Курс лекцій / Под ред. А.А. Радугина. – М.: Центр, 2008. – 304 с.
4. Культурологія. XX век. Енциклопедія. Т.1. – СПб.: Питер, 1998. – 860 с.
5. Морфологія культури: Структура і динаміка/ Под ред. Н.Н. Петрухинцева. – М.: Владос, 1994. – 456 с.

Тема 2. Генеза культури

1. Передумови й загальні фактори виникнення культури.
2. Культура родоплемінного ладу.
3. Загальні риси культур Стародавнього Сходу:
 - 3.1. Культура Месопотамії і Єгипту
 - 3.2. Культура Ірану
 - 3.3. Культура Індії
 - 3.4. Культура Китаю.

Список літератури:

1. Антропология и история культуры/ Под ред. А.Н. Марковой. – М.:Юнити, 1993. – 506 с.
2. Древние цивилизации. – М.: Высшая школа, 1989. – 636 с.

3. Кассирер Э. Избранное. Опыт о человеке. – М.: Наука, 1998. – 372 с.
4. Клейн Л.С. Археологическая типология. – Лг.: Высшая школа, 1991. – 282 с.
5. Культурология в вопросах и ответах: Учеб. пос. – Ростов н/Д.: Феникс, 2003. – 416 с.
6. Тайлор Э.Б. Первобытная культура. – М.: Наука, 1989. – 456 с.
7. Флиер А.Я. Культурогенез. – М.: Издат. Центр «МарТ», 1995. – 389 с.
8. Фрейд З. Психоанализ. Религия. Культура. – М.: Наука, 1992. – 453 с.
9. Фрейденберг О.М. Миф и литература древности. – М.: Энциклопедия, 1978. – 743 с.
10. Ясперс К. Смысл и назначение истории. – М.: Наука, 1994. – 421 с.

Тема 3. Культура й цивілізація

1. Співвідношення культури й цивілізації.
2. Цивілізація як культурно-історичний процес (лінійна теорія).
3. Локально-цивілізаційний підхід у культурології.
4. Географічна теорія цивілізацій.
5. Етнічна й світова культура.

Список літератури:

1. Сорокин П. Кризис нашего времени // Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. – М.: Социология, 1999. – С. 48 – 92.
2. Тойнби А. Постижение истории. – М.: Айрис-пресс, 2003. – 640 с.
3. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций // Полис. – 1994. – №4. – С. 34 – 68.
4. Цивилизация: прошлое, настоящее и будущее человека. – М.: Наука, 1988. – 324 с.
5. Яковец Ю.В. История цивилизаций. – М.: Высшая школа, 1995. – 256 с.

Тема 4. Антична культура

1. Загальна характеристика й періодизація античної культури.
2. Культура Давньої Греції.
3. Елліністична культура.
4. Давньоримська культура.

Список літератури:

1. Левен П. Эллинистический мир. – М.: Искусство, 1989. – 280 с.
2. Лосев І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст. Навч. посібник. – К.: Либідь, 1995. – 340 с.
3. Лосев А.Ф. Философия. Мифология. Культура. – М.: Наука, 1991. – 346 с.
4. Лосев А.Ф. Очерки античного символизма и мифологии. – М.: Наука, 1993. -220 с.
5. Ницше Ф. Рождение трагедии из духа музыки // Ницше Ф. Соч. Т. 1. – М.: Энциклопедия, 1990. – С. 142 – 256.

Тема 5. Історична типологія культури

1. Характеристика основних періодів культурного розвитку.
2. Середньовічна культура.
 - 2.1. Мусульманська арабська культура.
 - 2.2. Культура європейських середніх віків.
 - 2.3. Візантійська культура.
3. Культура періоду Відродження.
 - 3.1. Італійське Відродження.
 - 3.2. «Північне» Відродження.
4. Культура Нового часу.

Список літератури:

1. Бродель Ф. Материальная цивилизация, экономика и капитализм XVI – XVIII вв. // в 3 т. – М.: Энциклопедия, 1992.
2. Буркхардт Я. Культура Возрождения в Италии. – М.: Искусство, 1996. – 452 с.
3. Гончарук Т.В. Культурологія: Навч. посіб. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 213 с.
4. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. – М.: Искусство, 1993. – 517 с.
5. Ильина Т.В. Западноевропейское искусство. – М.: Искусство, 1993. – 413 с.
6. Культурология. История мировой культуры / Под ред. А.Н Марковой. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 319 с.

7. Ле Гофф Ж. Цивілізація середньовікового Запада. – М.Прогресс-Академія, 1992. – 376 с.
8. Мифы народів мира. В 2т. – М.: Енциклопедія, 1997.
9. Удальцова Э.В. Візантійська культура. – М.: Искусство, 1988. – 683 с.
10. Шубарт В. Європа і душа Востока. – М.: Наука, 1997. – 532 с.

Тема 6. Українська культура

1. Історичні етапи розвитку української культури, українського ідеалу.
2. Загальна характеристика української культури.
3. Культура періоду Київської Русі й Галицько-Волинського князівства.
4. Культура України героїчного періоду.
5. Відродження української культури.
6. Сучасна українська культура.

Список літератури:

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2004. – 287 с.
2. Дешинський Л.Є., Денісов Я.Я. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. – Львів: Світ, 2005. – 312 с.
3. Культурологія: Навч. посібник / За ред. М.М. Заковича. – К.: Знання, 2009. – 589 с.
4. Культурологія: Навч. посібник / За ред. В.М. Пічі. – Львів: Центр нав. літ-ри, 2005. – 287 с.
5. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія: історія і теорія світової Культури ХХ ст. – Х.: Одиссей, 2002. – 304 с.

Тема 7. Сучасна культура

1. Характерні риси розвитку сучасної матеріальної культури.
2. Головні засади духовної культури.
3. Масова й елітарна культура.
4. Мистецтво. Модернізм.

Список літератури:

1. Ионин Л.Г. Социология культуры. – М.: Социология, 1996. – 141 с.
2. Кравченко А.И. Культурология: Учебник . – М.: Гардприки, 2001. – 287 с.
3. Культурология. XX век. Словарь. – СПб.: Питер. 1997. – 627 с.
4. Назаретян АЛ. Агрессия, мораль и кризисы в развитии мировой культуры. – М.: ЛТД ЮНИТИ, 1996. – 163 с.
5. Энциклопедический словарь по культурологи / Под ред. А.А.Радугина. – М.: Наука, 1997. – 384 с.

Методичні вказівки щодо оформлення й написання реферату

Перед написанням реферату з конкретної теми будь-якого предмета необхідно опрацювати наукову літературу, осмислити прочитане і викласти думки на папір.

Відомо, що робота з книгою вимагає не тільки вміння розібратися в змісті, відібрати суттєве, основне, але й уміння дати певну оцінку прочитаному, зробити необхідні висновки.

Доповідь, розроблена на основі критичного огляду, вивчення декількох джерел, називається рефератом. У основі його лежить стислий переказ у письмовій формі чи у формі публічного виступу змісту книжки, результатів вивчення якоїсь проблеми, підсумків наукової роботи. У вищій школі підготовкою реферату вважають написання певного тексту, пов'язаного як із самостійною роботою студентів, так і з аналізом додаткової літератури, а також виступ на основі цього тексту на семінарі, конференції, в науковому гуртку тощо.

Щоб реферат був змістовним, необхідно приділити увагу добору матеріалу. А для цього рекомендуємо використати не одне джерело, а декілька. Перш за все потрібно з'ясувати, яка існує література з теми реферату, скласти її список. Користуючись різними каталогами (алфавітним, систематичним,

електронним, тематичним), бібліографічними виданнями, довідковою літературою, ви знайдете необхідну вам літературу.

Працюючи з книгою, потрібно, передусім, настроїти себе, дати собі цільову установку: вивчити за книжкою те чи інше питання, яке потрібно висвітлити; критично проаналізувати зміст книжки; перевірити, чи збігається ваша оцінка якоїсь проблеми з думкою автора, інших авторитетних осіб; вибрати для реферату більш яскраві факти, приклади, цікаві положення та ін.

Подібні установки допомагають більш цілеспрямовано працювати з книгою і передусім визначити **вид читання: суцільне, вибіркове, комбіноване**. Під час **суцільного читання книги** прочитують повністю, від початку до кінця, без будь-яких пропусків. Іноді для теми достатньо вивчити не всю книжку, а лише окремі її розділи, параграфи. Таке **читання називається вибірквим**. **Комбіноване читання** - це суцільне читання одних частин і вибіркове - інших.

Структура й обсяг реферату, особливості викладу матеріалу

Реферат, як і доповідь, включає в свою структуру три частини: вступ, основну частину й висновок.

Вступ. Цей компонент не потребує цитувань (хоч вони допускаються), великої кількості абстрактних розмірковувань і великого обсягу.

Обов'язково виділити предмет опису, обґрунтувати тему, яку висвітлюєте в рефераті, вказавши на персоналії, які працювали над даним питанням, назвати їх роботи. Це треба робити чітко й логічно, щоб обсяг вступу не перевищував 15 % від обсягу роботи (1 сторінка).

Основна частина. Тут немає особливих регламентацій. Головне, щоб написати реферат самостійно. Матеріал, який викладаєте, необхідно обґрунтовано реферувати. Коли є аргументи і контраргументи, можна вступати в полеміку. Сміливо використовуйте цитати як для підтвердження, так і для спростування. Цитований матеріал у основній частині, незалежно від форми цитування – дослівною (в лапках), світоглядно-змістового (своїми словами з зазначенням авторства матеріалу, який використовується), не повинен перевершувати 30% реферату.

Загальний обсяг основної частини становить приблизно 7–8 сторінок.

Висновки. Це – підсумок реферату. Тут потрібна чіткість, точність, лаконічність. Формулюють основні висновки з усього сказаного, вказують питання, які вдалося висвітлити більш-менш повно, й ті, які потребують подальшої роботи (1сторінка). Жодних цитат, припущень, розмірковувань. Конкретні висновки можна нумерувати.

Список використаної літератури. Укладають за алфавітним порядком.

Наприклад:

1. *Альперович М.С., Слезкин Л.Ю.* История Латинской Америки (с древних времен до начала XX в.). – М., 1991.
2. *Березкин Ю.Е.* Инки: Исторический опыт империи. – М., 1991.
3. *Галич М.* История доколумбовых цивилизаций. – М., 1990.
4. *Грищенко В.* Людина і культура. – К., 2000.
5. *Грюнебаум Г.* Основные черты арабо-мусульманской культуры. – М., 1980.
6. *Древние цивилизации.* – М., 1990.
7. *Этнические процессы в странах Южной Америки.* – М., 1981.
8. *Історія світової культури. Культурні регіони.* – К, 1997.
9. *Кертман Л.Е.* История культуры стран Европы и Америки. – М, 1987.
10. *Кириченко Е.Н.* Три века искусства Латинской Америки. – М., 1972.
11. *Косамби Д.* Культура и цивилизация древней Индии. – М., 1968.

Додатки. Ксерокопії картин, фотографій, словники, схеми, різноманітні покажчики тощо.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично до сторінки (посередині).

Реферат повинен бути надрукований на принтері комп'ютера. Версія WORD 6.0, 7.5, 95, 97 або новіші, шрифт Times New Roman – 14 кегель, інтервал – 1.

Кожна сторінка повинна мати відповідні поля: зліва – 30 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – 10 мм.

Правила оформлення титульної сторінки реферату

(зразок):

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Реферат з предмету Культурологія

Тема _____

Виконав: студент II курсу

факультету менеджменту

В.О. Іваненко

Викладач: доц. М.С. Лисенко

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2010

Тематика рефератів

1. Антична література.
2. Антична скульптура.
3. Античне бачення культурно-історичного процесу.
4. Античний живопис.
5. Античний театр.
6. Архітектура середньовічної Європи.
7. Архітектурні ансамблі Львова.
8. Барокова культурна традиція у Львові.
9. Бог (божество) в системі культурних цінностей слов'ян.
10. Бог (божество) в системі культурних цінностей східної культури.
11. Відеомистецтво, комп'ютерна графіка – синтез образів і дійсності.
12. Віртуальна реальність як новий вид мистецтва.
13. Вплив болгарської культури на духовний розвиток Київської Русі на зламі першого й другого тисячоліть.
14. Вплив гегелівської філософії на європейську культуру першої половини XIX ст.
15. Вплив релігії на культурний розвиток (Азія), (Європа).
16. Географічний регіоналізм і культура.
17. Гуманістичні ідеї європейських культур.
18. Гуманістичні цінності ренесансної культури.
19. Діалектика традицій і новації в розвитку культури XX ст.
20. Древні культурні уявлення (анімізм, фетишизм, тотемізм, магія) як вияв культурних традицій.
21. Еволюціоністський підхід до культурно-історичного процесу.
22. Естетизація суспільства і якісний компонент.
23. Естетичні основи культури Візантії.
24. Естетичні основи сучасних європейських культур.

25. Євроазійська дволикість Росії.
26. Живопис у Європі (XVII ст.).
27. Живопис у Європі (XVIII ст.).
28. Західна культура й свобода.
29. Ідейно-художні принципи романтизму.
30. Індивідуалізм і культура.
31. Індустріалізація культури в ХХ ст.
32. Іслам: матеріальна і духовна культура.
33. Іспанська культура на американському континенті.
34. Історія та протистояння: бароко - класицизм.
35. Касти і варни в історії індійської культури.
36. Класичний стиль мистецтва Давнього Риму.
37. Класичний стиль мистецтва Давньої Греції.
38. Комп'ютерне мистецтво як ідеальний світ внутрішнього буття індивіда.
39. Культурні споруди Сходу.
40. Культура американської нації.
41. Культура аристократії Сходу.
42. Культура Єгипту.
43. Культура індіанців.
44. Культура канадських українців.
45. Культура класицизму Італії.
46. Культура класицизму Франції.
47. Культура класицизму Німеччини.
48. Культура класицизму Росії.
49. Культура класицизму в Україні.
50. Культура Месопотамії.
51. Культура французької Канади.
52. Культура Шумеро-Аккадської цивілізації.
53. Культура як картина світу.
54. Культура, мистецтво й іслам.

55. Культура й духовні засади.
56. Культурний синтез у Латинській Америці.
57. Культурні надбання західних, південних, східних слов'ян.
58. Культурні наслідки британської колонізації Індії.
59. Культурні надбання архітектури Києва.
60. Культурно-історичні концепції французьких просвітників.
61. Літописи – культурний скарб предків.
62. Мистецтво абстракціонізму.
63. Мистецтво Індії.
64. Мистецтво Китаю.
65. Мистецтво Риму періоду Республіки.
66. Мистецтво Японії.
67. Мистецтво: сприйняття чи індивідуальний аналіз.
68. Мистецькі школи Італії, Німеччини, Франції.
69. Мистецькі школи Сходу.
70. Міфічний тип культурної свідомості.
71. Міфологія народів світу в структурі культури.
72. Мусульманська культура.
73. Особливості розвитку культури Китаю під час правління династії Юань.
74. Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі.
75. Португальська культура на американському континенті.
76. Просвітництво в Західній Європі.
77. Раціональний тип культурної свідомості.
78. Ренесанс у західноєвропейському мистецтві.
79. Регіональні особливості народної культури України
80. Рицарська культура в Європі.
81. Росія: синтез (інтеграція) східних і західних культур.
82. Свобода слова як політичний аргумент західних культур.
83. Синтез мистецтв: образотворче й музичне.
84. Соціокультурні основи західного шляху цивілізаційного розвитку.

85. Сучасна американська культура.
86. Східна й західна моделі розвитку суспільств.
87. Традиції в китайській культурі.
88. Українське бароко.
89. Український модернізм.
90. Філософія культури кінця ХХ ст.
91. Формаційно-стадійні концепції культури останніх десятиліть.
92. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (др. пол. ХVІ ст.).
93. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (др. пол. ХVІІ ст.).
94. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (др. пол. ХVІІІ ст.).
95. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (др. пол. ХІХ ст.).
96. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (др. пол. ХХ ст.).
97. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (пер. пол. ХVІ ст.).
98. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (пер. пол. ХVІІ ст.).
99. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (пер. пол. ХVІІІ ст.).
100. Художньо-естетичні течії в мистецтві Західної Європи (пер. пол. ХІХ ст.).

Загальна характеристика тестових завдань, принципів їх побудови й умов використання

У межах кредитно-модульної системи кожна дисципліна розбивається на змістові модулі - значні масиви логічно завершеної інформації. Кожен змістовий модуль поділяється на навчальні елементи (блоки інформації), без вивчення кожного з яких не можна говорити про повне засвоєння матеріалу даної дисципліни. Тому рівень розуміння студентами кожного навчального елемента повинно бути оцінений. Практично оцінку знань студентів проводять за результатами кожного змістового модуля.

Тестові завдання закритої форми складаються з трьох компонентів:

- інструкції з виконання;
- питань;
- відповіді(ей).

Альтернативні тестові завдання є найбільш простими, бо потребують вибору відповіді лише з двох варіантів в узагальненій формі - «так - ні». Використовуються для перевірки знань студентів у першому приближенні (оцінюються в 0,5 бали)

Тестові завдання з простим множинним вибором є більш складним видом завдань і використовуються для перевірки вміння правильно відтворити здобуті знання. Варіанти відповідей усі схожі на правильні, але вірною є лише одна відповідь з трьох запропонованих (оцінюються в 0,5 бали).

Тестові завдання з відповідями, обмеженими кількістю пропущених слів, фраз (без запропонованих варіантів відповідей) служать для оцінювання освоєння студентами точних назв явищ, категорій та їхніх характеристик. Студенти доповнюють речення, фрази за власним розумінням, тому цей вид завдань характеризується як твердження з невідомою змінною (оцінюються в 1 бал за кожен правильну відповідь).

Тест до теми 1

1. Виберіть правильну відповідь.

Первісне значення терміну культура:

а) виховання; б) обробіток землі; в) освіта; г) мистецтво

2. Розкрийте поняття матеріальна культура _____

3. Розкрийте поняття духовна культура _____

4. Назвіть ознаки етнічної культури _____

5. Виберіть правильну відповідь.

Культурологія - це наука про:

а) суспільство; б) культуру; в) філософію; г) історію

6. Методологія культурологічних досліджень включає філософські принципи (зв'язку й розвитку, об'єктивності, детермінізму тощо):

а) так; б) ні

7. Який метод не використовують у культурологічному аналізі?

а) опис; б) моделювання; в) лабораторний експеримент; г) аналогія

8. Назвіть приклади типології в культурі _____

9. До оптимістичного напрямку в культурології відносять О.Шпенглера,

К.Ясперса

а) так; б) ні

10. Приведіть у відповідність:

Філософські концепції культури	Й.Гейзінга, Т.Еліота
Історичні концепції культури	К.Юнг,З.Фройд,Е.Фром
Соціологічні концепції культури	Е.Гусерль,А.Швейцер, Ж.-П.Сартр
Психологічні концепції культури	А.Тойнбі,Е.Тайлор, Дж.Саблов
Цивілізаційні концепції культури	М.Вебер,А.Камю, П.Сорокін

Тест до теми 2

1. Назвіть передумови виникнення культури _____

2. Установіть послідовність періодів:

Мідний _____

Кам'яний _____

Залізний _____

Бронзовий _____

Розкрийте поняття:

3. Анімізм

4. Тотемізм

5. Фетишизм

6. Назвіть загальні риси культур Давнього Сходу _____

16. Установіть відповідність:

Єгипет	клинопис
Китай	санскрит
Індія	піктографія
Месопотамія	ієрогліфи

17. Виберіть правильну відповідь. Яке з релігійних вірувань панувало в Давньому Ірані?

а) зороастризм; б) іудаїзм; в) іслам; г) буддизм

18. Що таке варно-кастовий лад? _____

19. Який винахід не є китайським

а) шовк; б) шахи; в) порох; г) порцеляна

20. Для Східних культур характерні споглядальність, умовність, традиціоналізм

а) так; б) ні

Тест до теми 3

1. Виберіть правильну відповідь. Хто першим використав термін цивілізація в літературі?

а) Гомер; б) Тацит; в) Цицерон; г) Кант

2. Назвіть ознаки цивілізації _____

3. Установіть відповідність

Лінійна теорія	Мечніков, Монтеск'є
Теорія локальних цивілізацій	Маркс, просвітники
Географічний підхід	Данилевський, Тойнбі

4. Лінійна теорія пов'язана з формаційним підходом

- а) так; б) ні

5. Виберіть правильну відповідь. Засновником теорії локальних цивілізацій був:

- а) Данилевський; б) Шпенглер; в) Тойнбі

Розкрийте поняття:

6. Етнічна культура _____

7. Світова культура _____

8. Установіть правильну послідовність існування цивілізацій (за Мечніковим):

морська _____

річкова _____

океанічна _____

9. Які культури в світовій історії Данилевський вважав

великими _____

10. Які існують підходи до вивчення понять культура й цивілізація?

Тест до теми 4

1. Розташуйте в правильній послідовності періоди давньогрецької культури:

Архаїчний _____

Крито – мікенський _____

Гомерівський _____

Класичний _____

Тест до теми 5

1. Назвіть особливості мусульманської культури _____

2. Який жанр мистецтва не мав розповсюдження на арабському сході

а) пейзаж; б) портрет; в) натюрморт; г) декоративний орнамент

Чому? _____

3. До якої галузі культури потрібно віднести

Фірдоусі медицина

Нізамі поезія

Хайям музика

Рубаї філософія

4. Знайдіть відповідність

мечеть духовний навчальний заклад

медресе постійний двір

мавзолей храм

караван-сарай гробниця

5. Назвіть специфічні риси візантійської культури _____

6. В якій культурі був винайдений орган. Виберіть правильну відповідь

а) мусульманська; б) візантійська; в) католицька; г) протестантська

7. Культуру Візантії називають культурою міст

а) так; б) ні

8. Яка риса не була притаманна середньовічній культурі Європи

а) духовність; б) фізична краса; в) громадянське суспільство

г) матеріальний добробут

9. Найрозповсюдженішими архітектурними стилями в середньовічній

Європі були романський та готичний

а) так; б) ні

10. Розкрийте поняття

ікона _____

фреска _____

мозаїка _____

вітраж _____

скрипторій _____

11. Установіть відповідність

Сага про Еріка Рудого лицарська література

Тристан та Ізольда героїчний епос

Робін Гуд куртуазна література

12. Хто є автором терміну Відродження

а) Віко; б) Вазарі; в) Гегель; г) Ніцше

13. Коли в Західній Європі з'явилися університети

а) XI ст.; б) XII ст.; в) XIII ст.; г) XIV ст.

14. Яка течія християнства сформувалася під час Реформації в Європі

а) православ'я; б) католицизм; в) протестантизм

15. Латинська мова в середньовіччі була міжнародною

а) так; б) ні

16. Встановіть відповідність

Коперник поезія

Макіавеллі наука

Боккаччо живопис

Рафаель політика

17. Кого називають титанами Відродження? Чому?

18. В якому жанрі працювали представники «Північного» Відродження

Дюрер, Грюневальд, Гольбейн, Кранах _____

19. Який архітектурний стиль не був розповсюджений в Європі у Новий час?

а) барокко; б) класицизм; в) рококо; г) реалізм

20. Встановіть відповідність

Вольтер література

Бах наука

Дарвін живопис

Ван Гог музика

Тест до теми 6

1. Виберіть правильну відповідь.

Кому належить один з перших описів території України та народів, що її населяють?

а) Плінію старшому; б) Геродоту; в) Тациту; г) Птоломею

2. Коли й ким вперше були досліджені пам'ятки Трипільської культури

3. Поясніть значення терміну автохтонний _____

4. Виберіть правильну відповідь.

До якого періоду європейської культури належить культура Київської Русі

а) античної; б) середньовічної; в) епохи Відродження; г) Нового часу

5. Назвіть першого вихідця з України, якому в 1482 р. було присвоєно звання доктора медицини і який дістав титул довічного громадянина Болоньї?

а) Ю. Котермак; б) П. Русин; в) С. Оріховський; г) М. Смотрицький

6. Пешодрукарем в Україні вважається І. Федоров

а) так; б) ні

7. До якого жанру мистецтва відноситься козацьке барокко:

а) музика; б) архітектура; в) театр; г) література

8. Вікриття Харківського університету пов'язано з ім'ям

а) М. Остроградського; б) М. Максимовича; в) В. Антоновича

г) В. Каразіна

9. До якого напрямку в мистецтві належать А. Ведель, М. Березовський,

Д.Бортнянський _____

5. Який винахід не належить XX ст.?

а) комп'ютер; б) фотографія; в) кіно; г) телебачення

6. Назвіть глобальні проблеми людства _____

7. Які жанри сучасного мистецтва ви знаєте? _____

8. Установіть відповідність:

західний тип культури колективізм, взаємозалежність

східний тип культури індивідуалізм, свобода творчості

9. Для сучасної світової культури притаманні протилежні тенденції - локалізація та інтеграція

а) так; б) ні

10. Сучасні системи освіти не пов'язані з:

а) національними традиціями;

б) вихованням;

г) інформаційною культурою;

в) релігією

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни

Вивчення культурології є одним з важливих аспектів гуманітаризації навчального процесу.

Самостійна робота студентів є значним чинником, який формує вміння навчатися та сприяє активізації засвоєних знань студентами і їх реалізації.

Самостійна робота студентів з « Культурології » включає вивчення основних питань теорії культури, особливостей культурного розвитку цивілізацій, проблематику розвитку національних культур у їх поетапному розвитку з стародавніх часів до сьогодення тощо з використанням навчальної, методичної, довідкової, наукової літератури в позааудиторний час.

Самостійна робота студентів – значна частина учбового процесу, що передбачає:

- формування навичок роботи з літературою;
- набування досвіду наукового дослідження;
- розкриття індивідуальних талантів особистості студента;
- формування світоглядних задач;
- набування таких якостей, як наполегливість й системність у навчанні.

Значна роль самостійної роботи в підготовці спеціалістів підтверджується практикою вищої школи. Сьогодні самостійній роботі приділяють значне місце в навчальному процесі. Кількість аудиторних занять скорочують, а обсяг самостійної роботи збільшують. Тому варто розвивати індивідуальні форми учбової роботи. Вміння твердо мислити, орієнтуватися в потоці наукової інформації, самостійно ставити й виконувати нові завдання – вимога сьогодення. Самостійна робота студента близька до дослідної.

Форми самостійної роботи студентів:

1. Підготовка доповідей.
2. Виконання практичних завдань.
3. Написання та захист реферату.

4. Робота в бібліотеці: вивчення рекомендованої літератури та її конспектування.
5. Реферування наукових статей та інших друкованих джерел.
6. Написання конкурсних й дослідницьких робіт.
7. Підготовка до виступів на практичних заняттях.
8. Участь у студентських наукових конференціях.
9. Підготовка до заліку навчального курсу.

Техніка самостійної роботи студентів у вивченні відповідної дисципліни складається з доцільних прийомів пошуку необхідної літератури, читання, конспектування, написання доповідей. Про цю техніку викладач розповідає на семінарських заняттях і консультаціях. Особливо важливою є правильна організація пошуку необхідних джерел. Пошук варто починати з роботи в бібліотеці (з каталогами або електронною системою обліку літератури).

Після опрацювання джерел і літератури настає етап конспектування питань самостійної роботи.

Під час роботи з текстом:

- неможна переписувати цілі речення чи абзаци, краще виписувати ключові думки, ідеї;
- необхідно затримувати увагу на наступному реченні кожного абзацу, особливо коли це великі абзаци;
- треба звертати увагу на так звані слова - сигнали – « отже », « таким чином » та інші, які вживають з метою акцентувати увагу на чомусь важливому;
- уважно ознайомтесь з виносками автора;
- після конспектування питань студент має перевірити себе, що він запам'ятав (для кращого засвоєння послідовності й логічності матеріалу).

Одним зі шляхів запам'ятовування та засвоєння учбового матеріалу є читання записів. Конспектувати необхідно цілеспрямовано, заздалегідь.

Конспект не повинен бути суцільним текстом. Його оформлення має бути чітким, наочним, забезпечувати зручність у користуванні ним.

Переписувати дослівно текст джерела, літератури можна лише тільки при цитуванні. В такому випадку цитоване слід узяти в лапки. В посиланні слід вказати автора твору (чи джерела), місце й рік видання, номер сторінки, з якої взято текст цитування. При написанні роботи дозволено й рекомендовано використовувати ілюстративні матеріали:

- фотокартки й малюнки, які виконані самостійно;
- листівки й репродукції, які є у відкритому продажі;
- вирізки з газет і ілюстративних журналів;
- матеріали Internet.

Статистичний матеріал, використаний в роботі, рекомендують подавати у вигляді таблиць, графіків, діаграм. Вони повинні мати заголовки й пояснення. Незалежно від способу оформлення статистичних даних необхідно вказати їхні джерела.

Важливим у самостійній роботі студента є підготовка доповіді (повідомлення), що планують розповісти на семінарському занятті. Доповідь має відповідати таким вимогам:

- логічно й послідовно розкрити зміст обраного питання;
- показати самостійну роботу над літературою;
- уміти планувати, а також чітко й зрозуміло формувати основні питання виступу.

Студент доповідач має добре знати учбовий матеріал, володіти собою та аудиторією.

Отже, правильна організація самостійної роботи є важливим чинником підвищення ефективності і якості набуття знань.

Індивідуальні завдання

Варіант № 1

1. Охарактеризуйте поняття культура, визначте її основні типи
2. Дайте оцінку теорії локальних цивілізацій (М.Я. Данилевський, О.Шпенглер)

Варіант № 2

1. Дайте характеристику культурології як науки
2. Проаналізуйте співвідношення понять культура й цивілізація

Варіант № 3

1. Дослідіть проблему генези культури
2. Розкрийте сутність лінійної теорії (французські просвітники, К.Маркс)

Варіант № 4

1. Дайте характеристику культурі первісного ладу
2. Проаналізуйте сучасне положення світової культури

Варіант № 5

1. Визначте загальні риси культур Давнього Сходу
2. Розгляньте питання розвитку сучасних видів мистецтва

Варіант № 6

1. Розкрийте сутність географічного підходу до цивілізації (Ш. Монтеск'є, Л.І. Мечніков)
2. Дослідіть феномен масової та елітарної культури

Варіант № 7

1. Охарактеризуйте культуру Давнього Єгипту
2. Дайте оцінку культурологічним теоріям др. пол XX ст. (А. Тойнбі)

Варіант № 8

1. Охарактеризуйте культуру Давньої Месопотамії
2. Дайте оцінку культурологічним теоріям пер. пол. XX ст. (К. Ясперс, П.Сорокін)

Варіант № 9

1. Охарактеризуйте культуру Давнього Ірану
2. З'ясуйте співвідношення понять етнічна й світова культура

Варіант № 10

1. Охарактеризуйте культуру Давнього Китаю
2. Проаналізуйте етапи розвитку української культури

Варіант № 11

1. Охарактеризуйте культуру Давньої Індії
2. Обґрунтуйте типологію культури

Варіант № 12

1. Охарактеризуйте культуру Давньої Греції
2. Дайте аналіз філософським концепціям модернізму

Варіант № 13

1. Охарактеризуйте давньоримську культуру
2. Обґрунтуйте відмінності західного й східного типів культури

Варіант № 14

1. Охарактеризуйте архаїчні слов'янські культури
2. З'ясуйте питання: техніка, культура й природа людини

Варіант № 15

1. Охарактеризуйте візантійську культуру
2. Дайте оцінку феномену культурної ідентифікації

Варіант № 16

1. Охарактеризуйте середньовічну арабську (мусульманську) культуру
2. Обґрунтуйте ідею рівноправності культур у сучасному світі

Варіант № 17

1. Охарактеризуйте культуру західноєвропейського середньовіччя (католицьку)
2. Дослідіть характерні риси розвитку світової матеріальної культури

Варіант № 18

1. Охарактеризуйте культуру італійського Відродження
2. З'ясуйте феномен глобалізації культури

Варіант № 19

1. Охарактеризуйте культуру «Північного» Відродження
2. Дайте оцінку сучасній духовній культурі

Варіант № 20

1. Охарактеризуйте культуру Нового часу в Європі (XVII-XIX ст.)
2. Поясніть причини виникнення кризових явищ у сучасній культурі

Варіант № 21

1. Охарактеризуйте головні напрями сучасної культури
2. Розкрийте сутність питання: діонісійська й аполонівська основи європейської культури

Варіант № 22

1. Охарактеризуйте культуру Київської Русі
2. Розкрийте поняття контркультура й субкультура

Варіант № 23

1. Охарактеризуйте українську культуру періоду національного Відродження
2. Поясніть сутність культури етапу Просвітництва

Варіант № 24

1. Охарактеризуйте середньовічну культуру Японії
2. Дайте оцінку сучасній молодіжній культурі та її напрямкам

Варіант № 25

1. Охарактеризуйте доколумбові цивілізації Америки
2. Обґрунтуйте ознаки цивілізації

Варіант № 26

1. Охарактеризуйте сучасну українську культуру
2. Дайте пояснення ідеї прогресу в культурології

Варіант № 27

1. Охарактеризуйте культуру України героїчної доби
2. Наведіть приклади різних типологій культури

Варіант № 28

1. Визначте вплив християнства на формування культури Європи в період середніх віків
2. Дослідіть історію виникнення театру

Варіант № 29

1. Дайте оцінку сучасній інформаційній культурі
2. Поясніть вплив ісламу на формування мусульманських культур

Варіант №30

1. Обґрунтуйте ідею еволюції культури
2. Розгляньте питання історії розвитку архітектурних стилів у європейській культурі

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт для заочного навчання

У процесі вивчення дисципліни культурологія передбачено написання контрольної роботи. Вона є складовою частиною самостійної роботи студентів. Контрольна робота складається з трьох питань і є письмовою формою опрацювання головних проблем курсу. Підготовка контрольної створює умови для набуття навичок роботи з літературою, розвиває аналітичне мислення, навчає логічно й аргументовано висловлювати письмово свою думку.

Спочатку треба обрати конкретний варіант. Зміст контрольної роботи охоплює важливі теми дисципліни. Обсяг повинен становити близько 20-ти друкованих сторінок. Список використаної літератури розміщують у кінці роботи.

У процесі виконання контрольної роботи студент повинен продемонструвати теоретичні знання, здатності до науково-дослідної роботи, навчитися виконувати науково-прикладні завдання.

Варіанти контрольних робіт з культурології для заочного навчання

Варіант 1

1. Культурологія як наука: предмет, задачі, функції
2. Мистецтво Давнього Китаю
3. Загальні риси сучасної культури (XX-XXI ст.)

Варіант 2

1. Історія розвитку культурології як науки
2. Мистецтво Давнього Ірану
3. Сучасна українська культура

Варіант 3

1. Культурологічні теорії пер. пол. XX ст.
2. Первісна культура
3. Основні етапи розвитку української культури

Варіант 4

1. Культурологічні теорії др. пол. XX ст.
2. Мистецтво періоду родоплемінного ладу
3. Модернізм у живопису

Варіант 5

1. Лінійна теорія розвитку світової культури й ідея прогресу
2. Мистецтво Давнього Єгипту
3. Сучасний кінематограф: загальна характеристика

Варіант 6

1. Теорія локальних цивілізацій (М.Я. Данилевський, О. Шпенглер)
2. Мистецтво Давньої Месопотамії
3. Види сучасного мистецтва та їх характеристика

Варіант 7

1. Географічний підхід до цивілізації (Ш. Монтенск'є, Л. Мечніков)
2. Мистецтво Давньої Індії
3. Українська культура XIX ст.

Варіант 8

1. Культура. Субкультура. Контркультура
2. Культура середньовічної Японії
3. Сучасний європейський театр

Варіант 9

1. Техніка, культура й проблеми людини
2. Доколумбові цивілізації Америки
3. Архітектурні стилі XX ст.

Варіант 10

1. Поняття культурної ідентифікації
2. Загальна характеристика давньогрецької культури
3. Сучасна європейська музика

Варіант 11

1. Ментальність як тип культури
2. Мистецтво Давньої Греції
3. Етнічна й світова культура

Варіант 12

1. Кризові явища в культурі
2. Загальна характеристика культури Давнього Риму
3. Генеза культури

Варіант 13

1. Сучасна молодіжна субкультура
2. Давньоримське мистецтво
3. Співвідношення понять культура й цивілізація

Варіант 14

1. Візантійська культура
2. Основні художні течії XIX ст.: класицизм, романтизм, реалізм
3. Мистецтво Київської Русі

Варіант 15

1. Арабська (мусульманська) середньовічна культура
2. Мистецтво «Північного» Відродження
3. Масова й елітарна культура.

Варіант 16

1. Культура західноєвропейського середньовіччя
2. Історична типологія культури
3. Міфологія і релігійний світогляд культури

Варіант 17

1. Італійське Відродження
2. Культура Нового часу: загальна характеристика
3. Походження й розвиток українського театру

Варіант 18

1. Архітектурні стилі середньовічної Європи
2. Сучасна південноамериканська культура
3. Розвиток сучасної освіти й науки

Варіант 19

1. Європейська культура XVII ст.
2. Меценатство в Україні в XIX – на поч. XX ст.
3. Характерні особливості світової культури др. пол. XX ст.

Варіант 20

1. Європейська культура XVIII ст.
2. Антична архітектура
3. Характерні риси світової культури др. пол. XX ст.

Варіант 21

1. Європейська культура XIX ст.
2. Античний театр
3. Культура й проблеми глобалізації

Варіант 22

1. Міська культура періоду європейських середніх віків
2. Сучасна музика: загальна характеристика
3. Ідеологія Просвітництва й культура

Варіант 23

1. Художні стилі XVIII ст. в Європі
2. Культура давнього Китаю
3. Міфологія Давньої Греції

Варіант 24

1. Культура Давнього Єгипту
2. Міфологія Давнього Риму
3. Сучасний український кінематограф

Варіант 25

1. Культура Давньої Месопотамії
2. Література італійського Відродження
3. Мистецтво Візантії

Варіант 26

1. Культура Давнього Ірану
2. Християнство й середньовічна європейська культура
3. Сучасна молодіжна культура

Варіант 27

1. Культура Давньої Індії
2. Мусульманське (арабське) мистецтво
3. Сучасний український живопис

Варіант 28

1. Історія виникнення музеїв та їх класифікація
2. Архаїчні слов'янські культури
3. Сучасна українська музика

Варіант 29

1. Реформація та протестантизм: вплив на культуру
2. Сучасний американський кінематограф
3. Поняття культура та її види

Варіант 30

1. Художня культура й мистецтво
2. Елліністична культура
3. Культура України героїчної доби

Зразок

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

КАФЕДРА ІСТОРІЇ І КУЛЬТУРОЛОГІЇ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
З ПРЕДМЕТУ КУЛЬТУРОЛОГІЯ
ВАРІАНТ № 1

Виконав: студент II курсу
факультету менеджменту
В.О. Іваненко
Перевірив: доц. М.С. Лисенко

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2010

Питання до заліку

1. Поняття культура, типи культур
2. Культурологія як наука
3. Сучасні культурологічні теорії: загальна характеристика
4. Культурологічні теорії перш. пол. XX ст.
5. Культурологічні теорії др. пол. XX ст.
6. Типологія культури
7. Генеза культури
8. Первісна культура: загальна характеристика
9. Загальні риси цивілізації Давнього Сходу
10. Культура Давнього Єгипту
11. Культура Давньої Месопотамії
12. Культура Давнього Ірану
13. Культура Давньої Індії
14. Культура Давнього Китаю
15. Співвідношення понять культура й цивілізація
16. Лінійна теорія розвитку цивілізації
17. Локально-цивілізаційний підхід до цивілізації
18. Географічний підхід до цивілізації
19. Етнічна й світова культура
20. Періодизація Античної культури
21. Культура Давньої Греції
22. Елліністична культура
23. Культура Давнього Риму
24. Візантійська культура
25. Середньовічна мусульманська (арабська) культура
26. Католицька середньовічна культура Західної Європи
27. Італійське Відродження
28. «Північне» Відродження
29. Загальна характеристика культури Європи Нового часу
30. Європейська культура XVII ст.

31. Європейська культура XVIII ст.
32. Європейська культура XIX ст.
33. Історичні етапи розвитку української культури
34. Загальна характеристика української культури
35. Культура Київської Русі
36. Культура України героїчного періоду
37. Відродження української культури
38. Сучасна українська культура
39. Загальна характеристика сучасної культури
40. Сучасна матеріальна культура
41. Сучасна духовна культура
42. Сучасне мистецтво. Модернізм
43. Масова й елітарна культура
44. Вплив Реформації на розвиток культури в Європі
45. Культурологія як наука
46. Світосприймання первісної людини
47. Мистецтво Давнього Єгипту
48. Мистецтво Давньої Месопотамії
49. Мистецтво Давнього Ірану
50. Мистецтво Давньої Індії
51. Мистецтво Давнього Китаю
52. Мистецтво Давньої Греції
53. Мистецтво Давнього Риму
54. Візантійське мистецтво
55. Середньовічне арабське мистецтво
56. Мистецтво Середньовічної Європи
57. Мистецтво італійського Відродження
58. Мистецтво «Північного» Відродження
59. Культура Галицько-Волинського князівства
60. Модернізм

Список джерел

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2004. – 287 с.
2. Бокань В.М., Польовий П.Г. Історія культури України. — К.: Знання, 1998. – 325 с.
3. Воскобоиников В.Н. История мировой и отечественной культуры. — М.: Логос, 2006. – 630 с.
4. Гнедич П.П. Всемирная история искусств. — М.: Наука, 1996. – 573 с.
5. Грибулина Н.Г. История мировой художественной культуры: В 4-х ч. – Тверь: Полис, 1993.
6. Гончарук Т.В. Культурологія: Навч. посібник. – Теніпіль: Карт-бланш, 2004. – 213 с.
7. Дещинський Л.Є., Денісов Л.Л. Українська та зарубіжна культура. Курс лекцій. – Львів: Світ, 2005. – 312 с.
8. Етнокультурний розвиток України. Терміни, визначення, персоналії. — К., Знання, 1993. – 412 с.
9. Єфремов С. Історія українського письменства. — К.: Наукова думка, 1995. – 554 с.
10. Историки и история. Жизнь, судьба, творчество. — М.: Альтернатива, 1997. – 331 с.
11. История мировой культуры. Наследие Запада. — М.: Искусство, 1998. – 706 с.
12. Історія світової культури: Навч. посібник / Л.Т. Левчук та ін. — К.: Наукова думка, 2006. – 438 с.
13. Історія світової культури. Культурні регіони. / Л.Т. Левчук та ін. — К.: Знання, 1997. – 507 с.
14. Історія української культури / Під ред. І. Крип'якевича. — К.: Наукова думка, 1994. – 432 с.
15. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посібник / За ред. С.М. Клапчука, В.Ф. Остафійчука. — К.: Либідь, 1999. – 363 с.
16. Крип'якевич І. Всесвітня історія: У 3-х книгах, Кн. 1. — К.: Знання, 1995.

17. Культура українського народу: Навч. посібник / В М. Русанівський та ін. — К.: Наукова думка, 1994. — 563 с.
18. Культурологія: Навч. посібник / Під ред. М. М. Заковича та ін. — К.: Знання, 2008. — 589 с.
19. Культурология. История мировой культуры / Под ред. А.Н. Марковой. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1998. — 319 с.
20. Культурология вопросах и ответах: Учеб. пособие. — Ростов н/Д.: Феникс, 2003. — 416 с.
21. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / За ред. А.В. Яртия. — Львів: Світ, 2005. — 317 с.
22. Ліндсей Д. Коротка історія культури. — Т. 1-2. — К.: Наук. думка, 1995.
23. Лобас В.Х., Легенький Ю.Т. Українська і зарубіжна культура. — К.: Либідь, 2000. — 347 с.
24. Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури. Європейський контекст. Навчальний посібник. — К.: Либідь, 1995. — 340 с.
25. Маланюк Є.Г. Нариси з історії нашої культури. — К.: Знання, 1992. — 283 с.
26. Мартинов В.Ф. Мировая художественная культура. — Минск: Пегас, 1997. — 513 с.
27. Марченко М.І. Історія української культури з найдавніших часів і до середини XVII ст. — К.: Наук. думка, 1961. — 456 с.
28. Нельговський Ю.П., Степовик Д.Л., Членова Л.Г. Українське мистецтво від найдавніші часів до початку XX ст — К.: Наук. думка. 1976. — 586 с.
29. Ничкало С.Л. Мистецтвознавство. Короткий тлумачний словник. — К.: Знання 1999. — 660 с.
30. Оганов А.А., Хангельдиева П.Г. История и теория мировой и русской культуры — М.: Академия, 1992. — 566 с.
31. Очерки истории искусства. — М.: Наука, 1987. — 784 с.
32. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. — К.: Либідь, 2000. — 360 с.
33. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. — Харків: Одисей, 1999. — 283 с.

34. Поліщук Є.Б. Історія культури. Короткий довідник. — К.: Наук. думка, 2000. — 454 с.
35. Попович М. Н. Нарис історії культури України. — К.: Знання, 1998. — 357 с.
36. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X - поч. XX ст.). — К.: Либідь, 1991. — 673 с.
37. Семенникова Л.П. Цивилизации в истории человечества. — Брянск: Орис, 1998. — 510 с.
38. Семчишин М.Г. Тисяча років української культури. — Львів: Світ, 1993. — 340 с.
39. Світогляд і духовна культура. — К.: Знання, 1993. — 310 с.
40. Словарь искусств. — М.: Пресс, 1996. — 540 с.
41. Смирнова В. В. Мировая художественная культура. — М.: Арт-пресс, 1995,
42. 100 великих чудес света. — М.: Руссика, 1999. — 669 с.
43. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. — Львів: Світ, 1992. — 446 с.
44. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. — К.: Знання, 1993. — 356 с.
45. Столяренко Л.Д. Культурология: Учеб. пособие. — М.: Логос, 2006. — 285 с.
46. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник / За ред. С.О. Черепанової. — Львів: Світ, 1994. — 289 с.
47. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича — К.: Наук. думка, 1993. — 230 с.
48. Українська художня культура: Навч. посібник / За ред. І.Ф. Ляшенка. — К.: Либідь, 1996. — 536 с.
49. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / За ред. М. М. Заковича. — К.: Наукова думка, 2004. — 419 с.
50. Энциклопедический словарь по культурологии. — М.: Мысль, 1997. — 760 с.

Зміст

	Стор.
Передмова.....	3
Календарно-тематичний план.....	4
Програма курсу «Культурологія».....	5
Методичні вказівки з підготовки до семінарських занять.....	7
Плани семінарських занять.....	8
Методичні вказівки щодо оформлення й написання реферату.....	12
Тематика рефератів.....	16
Загальна характеристика тестових завдань, принципів їх побудови й умов використання.....	20
Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни.....	33
Індивідуальні завдання.....	36
Методичні вказівки до виконання контрольних робіт для заочного навчання.....	40
Варіанти контрольних робіт з культурології для заочного навчання.....	41
Питання до заліку.....	46
Список джерел.....	48

Навчальне видання

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни, практичних занять і виконання контрольних робіт, тести з курсу «**Культурологія**» (для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»).

Укладач: **Лисенко** Майя Станіславівна

Редактор: *З. М. Москаленко*

Комп'ютерне верстання: *І. В. Волосожарова*

План 2009, поз. 285 М

Підп. до друку 28.01.2011 р.

Формат 60x84 1/16

Друк на ризографі.

Ум. друк. арк. 2,3

Зам. № ____

Тираж 100 пр.

Видавець і виготовлювачі

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 731 від 19.12.2001